

- 3 (qoniqarli) baho – talaba olgan bilimlarini amaliyotda qo'llashi, mavzu (mavzu) mohiyatini tushunishi, bilishi, ifodalashi, aytib berishi va fan (mavzu) haqida tasavvurga ega bo'lishi;
 - 2 (qoniqsiz) baho, talaba ilmiy dasturni o'zlashtirmagan, fan (mavzu) mohiyatini tushunmagan va fan (mavzu) haqida tasavvurga ega bo'lmagan.
7. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlari va axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

1. Маркова В.Д. Цифровая экономика: Учебник для вузов (Высшее образование: бакалавриат). – М: Инфра-М, 2019. –186 стр.
2. Brynjolfsson E. and KahinB. (editors), Understanding the Digital Economy, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts, and London, England, 2018, – 408 p.
3. Ayupov R.H., Boltaboeva G.R. Raqamli iqtisodiyot asoslari. Darslik. T.: TMI, 2020, 575 bet.
4. Mirzaev K.J., Boboqulov S.B., Janzakov B.K. Raqamli iqtisodiyot. /O'quv qo'llanma/ Samarqand: SamISI, "STAP-SEL" MChJ. Nashriyot-matbaa bo'limi, - 2022 y. 288 bet.
5. PorsaeV G'M., Safarov B.Sh., Usmanova D.Q. Raqamli iqtisodiyot asoslari. Darslik. Samarqand: SamDU nashri, 2020.

Qo'shimcha adabiyotlar

5. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. -T.: O'zbekiston, 2023.
6. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyevning "Raqamli O'zbekiston - 2030" Strategiyasini tasdiqlash va uni samarali amalga oshirish chora-tadbirlari to'g'risida" gi PF-6079-son Farmoni. Toshkent sh. 2020-yil 5-oktabr, www.lex.uz
7. Gulyamov S.S., Ayupov R.H. Raqamli iqtisodiyot va elektron tijorat asoslari. T.: TMI, "Iqtisod-Moliya" nashriyoti, 2020, 510 bet.
8. Abdullaev O.M., Fattaxov A.A., Axmedov K. Raqamli iqtisodiyot. T.: "LESSON PRESS, nashriyoti 2020 yil - 686 bet

Internet saytlari

10. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi Hukumat portali.
11. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi.
12. www.mail.tdiiu.uz – TDIU elektron kutubxonasi
13. www.el.tfi.uz – TMI elektron kutubxonasi
14. www.stat.uz.
15. www.ziyounet.uz.
16. www.sies.uz

5-kurs

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

RAQAMLI IQTISODIYOT KAFEDRASI

Ro'yxatga olingan:

№ _____

"25" 08 2024 yil

"TASDIQLANGAN"

O'quv ishlar bo'yicha prorektor
T.S.Sharipov

2024 yil

"RAQAMLI IQTISODIYOT"

FANI BO'YICHA

ISHCHI O'QUV DASTURI

Ta'lim sohasi	200 000 -	Ijtimoiy soha, iqtisodiyot va huquq
O'quv sohasi	230 000 -	Iqtisodiyot
Ta'lim yo'nalishi	5230100-	Iqtisodiyot(tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Umumiy soatlar soni	-146 soat
Shu jumladan:	
Ma'ruza mashg'uloti	-18 soat (10-semestr 18-soat)
Amaliy mashg'ulotlar	-14 soat (10-semestr 14-soat)
Mustaqil ta'lim va mustaqil ish	-114 soat (10-semestr 114-soat)

SAMARQAND – 2024

Fanning ishchi dasturi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining va o'rtta maxsus ta'lim vazirligining 2018 yil 25 avgustdagi 744-son buyrug'i (2 - ilovasi) bilan tasdiqlangan "Raqamli iqtisodiyot" fan dasturi asosida tayyorlangan. (BD-5230100-3.13)

Fanning ishchi dasturi Samarqand iqtisodiyot va servis instituti O'quv-uslubiy kengashining 2024 yil _____ dagi _____-sonli majlis bayoni bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi:

S.B.Boboqulov - Samarqand iqtisodiyot va servis instituti «Raqamli iqtisodiyot» kafedrasi dotsenti, i.f.f.d.

Taqrizchilar:

S.A.Isxakova - Samarqand iqtisodiyot va servis instituti «Raqamli iqtisodiyot» kafedrasi dotsenti, i.f.f.d.

Sh.Xalimov – "Everest" MChJ korxonasi rahbari.

SamISI, Sirtqi bo'lim

boshlig'i

"23" 08 2024

F.A.Abdulkarimov

"Raqamli iqtisodiyot"

kafedrasi mudiri

"23" 08 2024

Q.J.Mirzaev

1. Fanni o'qitish bo'yicha ko'rsatmalar

Jamiyat, davlat va shaxs hamda xo'jalik faoliyati sub'yektlarining shiddat bilan rivojlanayotgan raqamli iqtisodiyot jarayonlaridagi faoliyatlarini ta'minlash hamda rivojlantirish istiqbolini belgilash, turli tarmoq va sohalarining ishlab chiqarish jarayonlarini raqamlashtirish, iqtisodiy va analitik-tahliliy xizmatlar, davlat organlari va boshqa tashkilotlarda elektron hujjat aylanishi, jismoniy va yuridik shaxslarga xizmat ko'rsatish uchun elektron tijorat tizimlarini, shuningdek, tarmoqlar va sohalar bo'yicha raqamli iqtisodiy faoliyatni raqamli iqtisodiyotning texnologiyalarini qo'llash orqali rivojlantirish, biznes va axborot xavfsizligini ta'minlash jarayonlarini tashkil etishda "Raqamli iqtisodiyot" fanini o'qitish alohida ahamiyatga ega hisoblanadi.

"Raqamli iqtisodiyot" fani tarmoq va soha fanlari blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, iqtisodiyot yo'nalishiga o'qitilishi maqsadga muvofiq. Fanni o'rganish jarayonida O'zbekiston Respublikasining qonunlaridan, raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish bo'yicha hukumat qarorlari, me'yoriy hujjatlar va yo'riqnomalardan, shuningdek raqamli iqtisodiyot klassifikatoridan foydalanish lozim. Fanda eng muhim o'rinni raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishga oid masalalar va bu borada amalga oshirilayotgan va oshirilishi lozim bo'lgan ish ko'lami, raqamli iqtisodiyotni korxona va tashkilotlarda faoliyat samaradorligi, moliyaviy natijalar va daromadlarga bog'liq masalalar egallaydi. "Raqamli iqtisodiyot" fani "Iqtisodiyot nazariyasi", "Kichik biznes va tadbirkorlik asoslari", "Milliy va jahon iqtisodiyoti", "Marketing", "Menejment", "Innovatsion iqtisodiyot", "Raqamli iqtisodiyot" va boshqa bir qator fanlar bilan uzviy bog'liq.

Ushbu fanda raqamli iqtisodiyotni qo'llagan holda har bir korxona va tashkilotlarda xo'jalik faoliyati ko'rsatkichlarini hozirgi davr talablariga mos kelgan holda tahlil qilish va rejalashtirish va ularni iqtisodiy jihatdan asoslash masalalarini, kompyuter va elektron hisoblash mashinalaridan foydalanilgan holda zaruriy ko'nikmalarni amaliy darslarda olish ta'minlanadi. Amaliyot darslarda raqamli iqtisodiyotning shakllanishi va rivojlanishining nazariy asoslari va boshqa muhim masalalar atroficha o'rganiladi.

Mavzuning maqsad va vazifalari. Talabalarga raqamli iqtisodiyotning biznes va ijtimoiy sohadagi o'rni va ahamiyatini o'rgatish, biznes jarayonlarini raqamlashtirish, biznes modellari, elektron tijorat, blokcheyn texnologiyalarini qo'llash bo'yicha yo'nalish profiliga mos bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdir. Shuningdek, fan talabalar o'rtasida zamonaviy iqtisodiy fikrlashni rivojlantirish, ularning iqtisodiy tizim nuqtai nazaridan jamiyatning amaliy sohalariga axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish oqibatlarini o'rganishdan iborat bo'lib, zamonaviy iqtisodiy muhitning yangi hususiyatlari, raqamli iqtisodiyot allaqachon amaliy faoliyatda hisobga olinishi kerak bo'lishini o'rgatishdan iborat.

Mavzuni o'rganish quyidagi vazifalarni bajarishni o'z ichiga oladi:

– Raqamli iqtisodiyotning o'ziga xos shakllari va turlarini ilmiy tadqiq qilishning asosiy tamoyillari, institutsional va me'yoriy huquqiy xususiyatlarini hisobga olgan holda vaziyatni to'g'ri baholash va modellashga olish;

– raqamli transformatsiyaning salbiy va ijobiy omillarini aniqlash va ulardan samarali foydalanish;

– raqamli iqtisodiyot sharoitida mahsulot ishlab chiqarish va turli xizmatlar ko'rsatish hajmini oshirish orqali korxonaga kirib keladigan pul oqimini ko'paytirish va turli korruption xolatlarini oldini olish bo'yicha tavsiyalar ishlab chiqarish;

– O'zbekiston Respublikasida raqamli iqtisodiyotni rivojlantirishning tashkiliy-uslubiy asoslari haqida tasavvurga ega bo'lish;

Bilim va ko'nikmalarga qo'yiladigan talablar va talabalarning malakasi

Bakalavr quyidagilarni bajarishi kerak:

– raqamli texnologiyalarni mohiyatini chuqur o'rganish va ulardan foydalanish asosida tarmoqlar xavfsizligini ta'minlash masalalari bo'yicha xulosa chiqarish;

– raqamli texnologiyalarning paydo bo'lish sabablari. Sanoat inqiloblari xaqida tushunchaga ega bo'lish, raqamli iqtisodiyotda buyumlar internetning zaruriyati va mohiyatini egallash;

– raqamli iqtisodiyotda taqsimlangan hisoblash va bulutli texnologiyalarning soha va tarmoqlarning rivojlanish xolatini tahlil qilish;

– raqamli iqtisodiyotda iqtisodiy xavfsizlik va kibernetik xavfsizlikni ta'minlash bo'yicha amaliy bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish.

2. MA'RUZALAR

№	Ma'ruza mashg'ulotlari	Soat
1.	Raqamli iqtisodiyot faniga kirish va uning tarkibiy qismlari	2
2.	Raqamli iqtisodiyotda elektron biznes asoslari	2
3.	Raqamli iqtisodiyotda bulutli texnologiyalari (Cloud technologies) va "BigData" texnologiyasi	2
4.	Raqamli iqtisodiyotda blokcheyn texnologiyalari	2
5.	Kriptovalyuta texnologiyasi va mayning fermalar	2
6.	Raqamli iqtisodiyotda neyrotexnologiyalar va sun'iy intellekt	2
7.	O'zbekistonda elektron hukumat xususiyatlari	2
8.	Raqamli iqtisodiyotda xizmat ko'rsatish sohasi	2
9.	Sanoatda raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish. "Sanoat-4.0" konsepsiyasi	2
Jami		18

Ma'ruzalar multimedia uskunalari bilan jihozlangan auditoriyada o'tkaziladi.

3. Amaliy mashg'ulotlar o'tkazish bo'yicha ko'rsatmalar va tavsiyalar

№	Amaliy mashg'ulotlari	Soat
1.	Raqamli iqtisodiyot faniga kirish va uning tarkibiy qismlari	2
2.	Raqamli iqtisodiyotda elektron biznes asoslari	2

3.	Raqamli iqtisodiyotda bulutli texnologiyalari (Cloud technologies) va "BigData" texnologiyasi	2
4.	Raqamli iqtisodiyotda blokcheyn texnologiyalari	2
5.	Kriptovalyuta texnologiyasi va mayning fermalar	2
6.	Raqamli iqtisodiyotda neyrotexnologiyalar va sun'iy intellekt	2
7.	O'zbekistonda elektron hukumat xususiyatlari	2
Jami		14

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan sinfda har bir akademik guruh uchun alohida o'tkaziladi. Dastlar interaktiv "Keys-stadi" usullaridan foydalanish holda olib boriladi, ilmiy mavzularga oid savollardan foydalanish, keys va masalalar mazmunini o'qituvchi tomonidan belgilanadi. Vizual materiallar va axborot multimedia orqali uzatiladi.

4. Kurs ishi uchun ko'rsatmalar

Mavzu bo'yicha kurs ishi taqdim etilmaydi

5. Mustaqil ta'lim va mustaqil ish

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	hajmi (soat)
1.	"Raqamli O'zbekiston-2030" strategiyasi	4
2.	O'zbekistonda axborot-texnologiyalarini rivojlantirishning iqtisodiy-huquqiy asoslari	2
3.	Innovatsion g'oyalar, yuqori texnologiyalarni ishlab chiqarishga, jamiyat hayotiga izchil tatbiq etish	2
4.	Raqamli iqtisodiyotning xususiyatlari va xorijiy davlatlarda raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi	2
5.	Raqamli iqtisodiyot va iqtisodiy o'sish o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni baholash	2
6.	Elektron biznesning mohiyati va rivojlanish xususiyatlari	2
7.	M2M texnologiyasi – Internet ashyolari asosi sifatida	2
8.	Raqamli iqtisodiyotning ekotizimi	4
9.	Elektron tijorat (e-commerce) va elektron savdo (e-trade) xususiy belgilari va farqlari	2
10.	Mobil tijorat (m-commerce)	4
11.	Raqamli iqtisodiyotning biznesga ta'siri: imkoniyatlar va xavf-xatarlar	2
12.	Virtual olam, "nozik mijoz", bulutli texnologiyalar xususiyatlari	2
13.	Raqamli iqtisodiyot indikatorlari va ularning xususiyatlari	2
14.	Katta ma'lumotlar (Big Data) va analitika, ma'lumotlar bazasini tashkil qilish mexanizmi	2
15.	Raqamli iqtisodiyotda mobil texnologiyalar	2
16.	O'zbekiston bozoriga mobil qurilmalarning kirib kelish va rivojlanish bosqichlari	2

17.	Korporativ tarmoqqa mobil texnologiyalarning kirib kelish xususiyatlari	2
18.	Sun'iy intellekt bilan smart-media vositalari o'rtasidagi bog'liqlik	4
19.	Neyrotarmoq – medicina, psixologiya, neyrofiziologiya, injeneriya bilan bog'liqligi	2
20.	Kommunikativ qobiliyatni rivojlantirish – intellektual interfeys, murakkab, qiyin formallashtiruvchi masalalarni yechish	2
21.	Sun'iy intellekt – iqtisodiyotni innovatsion rivojlantirish omili sifatida	4
22.	Sun'iy intellektning rivojlanishi: ijobiy va salbiy jihatlari	2
23.	Biznes jarayonlarini boshqarishda fikrlash – dizaynning xususiyatlari	2
24.	Virtual va to'ldirilgan reallik texnologiyalarining mohiyati	4
25.	AR/VR texnologiyalarini rivojlantirish muammolari va jahon bozori xususiyatlari	2
26.	Elektron tijoratda buy-side hamda sell-side tizimi	2
27.	CRM – texnologiyalarning qo'llanilishi va xususiyatlari	4
28.	Zamonaviy kompaniyalar biznes modelida kraudsorsing va kraudfandning texnologiyalarining xususiyatlari	2
29.	E-tijorat modelini tuzish xususiyatlari (B2B, B2C, B2G, C2C va boshqalar)	2
30.	O'zbekiston 2030 yilgacha BMTning Elektron hukumatni rivojlantirish indeksi va Butunjahon bankning Tadbirkorlikni yuritish indeksidagi o'rni – BMT ning AKTdan foydalanish samaradorligini baholaydigan indeksi (E-Participation Index)	2
31.	Elektron ta'lim bozorining rivojlanishi va ta'lim platformalari	4
32.	O'zbekistonda elektron ta'limni rivojlantirish yo'nalishlari	4
33.	Sanoatda raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish. Sanoat 4.0 konsepsiyasi	2
34.	Raqamli marketingni rivojlantirish va kelajagi	2
35.	Blokcheyn texnologiyalarining afzalliklari va kamchiliklari	4
36.	O'zbekistonda "Aqlli shahar konsepsiyasi"ning rivojlanishi	2
37.	Aqlli shaharlar va ularning reytinglari	4
38.	Raqamli xavfsizlik masalalari va uni ta'minlash yo'llari	2
39.	Rivojlangan mamlakatlarda elektron biznesning holati tahlili	4
40.	Elektron hukumat. Korxona va tashkilotlarda elektron xizmatlar ko'rsatishning afzalliklari va salbiy tomonlari	4
	Jami	116

Fan bo'yicha o'quv jarayonining bir qismi bo'lgan mustaqil ish ustubiy manbalar bilan ta'minlangan.

Talabalar professor-o'qituvchilar tomonidan dars mashg'ulotlarining tinglovchilari bo'lib, topshiriq va topshiriqlarni bajaradilar. Sinfdan tashqarida

talabalar darslarga tayyorgarlik ko'rishadi. adabiyotdan eslama olishadi, topshiriqlar va uy vazifalarini bajaradilar. Bundan tashqari, ba'zi mavzularni chuqurroq o'rganish uchun qo'shimcha adabiyotlar bilan tanishadilar, referatlar tayyorlaydilar, testlarni yechishadi.

Uy vazifasini bajarish, qo'shimcha darsliklar, adabiyotlardan foydalangan holda bilimlarni mustaqil o'rganish, zaruriy izlanishlar

Talabalarning mustaqil ishlarini tayyorlashda fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda joriy nazorat sifatida quyidagi shakllardan foydalaniladi va baholanadi:

- mavzu bo'yicha konspekt (referat va taqdimot) - nazariy materialni o'zlashtirishga yordam beradigan va asosiy materialga ko'proq e'tiborni jalb qilishga yordam beradigan usul. O'quv dasturi turli test topshiriqlariga tayyorlanishni osonlashtiradi va vaqtini tejaydi;

- avtomatlashtirilgan o'qitish va nazorat qilish tizimlari bilan ishlash – talabalar nazarini va amaliy mashg'ulotlarda olgan bilimlarini o'zlashtirishlari, turli testlarga tayyorgarlik ko'rishlari uchun tavsiya etilgan elektron resurslar, innovatsion dars ishlamalar namunalari, o'z-o'zini nazorat qilish uchun test topshiriqlari va boshqalar;

- fan bo'yicha qo'shimcha adabiyotlar bilan ishlash - talabalar tavsiya etilgan asosiy adabiyotlardan tashqari, mustaqil ish uchun topshiriqlar bo'yicha qo'shimcha o'quv va ilmiy adabiyotlardan foydalanadilar. Rus va xorijiy adabiyotlardan foydalanish rag'batlantiriladi;

- internet tarmog'idan foydalanish – ilmiy mavzularni, kurs ishlarini o'zlashtirish, SR yozishda mavzu bo'yicha internet resurslarini izlash, bu ish faoliyatini monitoring qilishning barcha turlarida qo'shimcha reyting ballari bilan rag'batlantiriladi;

- mavzuli masalalar, amaliy ishlar va o'quv loyihalarini ishlab chiqish va ularda ishtirok etish;

- ilmiy seminar va konferensiyalarda tezislar va maqolalar yozishga tayyorgarlik ko'rish va ishtirok etish.

Mustaqil ta'limni tashkil etish bo'yicha tavsiya va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Ular talabalarga asosiy ma'ruza mavzulari, keys-stadi usullari va mustaqil ta'lim muammolari bo'yicha analiy topshiriqlar beradi.

6. Fan bo'yicha talabalar bilimni baholash va nazorat qilish mezonlari

Talabalar nazorat fan bo'yicha bilimni baholash quyidagi mezonlar asosida amalga oshiriladi:

- 5 (a'lo) baho – talaba mustaqil xulosa va qarorlar qabul qila oladi, ijodiy fikrlay oladi, mustaqil kuzata oladi, olgan bilimlarini amaliyotda qo'llay oladi, mavzu (mavzu) mohiyatini tushunadi, fan bo'yicha o'z ifodasini topadi, gapira oladi va tasavvurga ega bo'ladi. (mavzu);

- 4 (yaxshi) baho – talaba mustaqil kuzatish o'tkazishi, olgan bilimlarini amaliyotda qo'llashi, mavzu (mavzu) mohiyatini tushunishi, bilishi, ifodalashi, aytib berishi va fan (mavzu) haqida tasavvurga ega bo'lishi;